

DİN FELSEFESİNİN KONUSU VE TEMEL KAVRAMLARI

Hazırlayan: İlker ÜNSAL

Din ve Din Felsefesi Nedir?

Dinin Doğası: Din, insanlık tarihi kadar eskidir. Animizmden (canlılık) tek tanrılı dinlere kadar pek çok farklı inanç sistemi görülmüştür. Kurallar ve ibadetler değişse de hepsinin ortak noktası yüceltilen bir "kutsal güç" olmasıdır. Dinde şüpheye yer yoktur, mutlak bir bağlılık (iman) istenir.

Din Felsefesi: Dini, inanç sistemlerini ve "Tanrı var mıdır?", "Evrenin amacı nedir?" gibi problemleri inceler. Ancak bunu yaparken hiçbir dine taraf olmaz. Amacı inancı savunmak değil; akılcı, eleştirel ve tamamen tarafsız (objektif) bir şekilde bu kavramları sorgulamak ve analiz etmektir.

Teoloji (Tanrı Bilimi) Nedir ve Felsefeden Farkı Nedir?

Din felsefesi sorgularken, teoloji savunur. İşte temel farkları:

Teoloji: Belirli bir dinin (örneğin islam teolojisi, Hristiyan teolojisi) içinden konuşur. O dinin kurallarını, öğretilerini ve Tanrı inancını inceler.

Amacı (Savunmacılık): Teolojinin amacı yeni sorular sormak veya inancı eleştirmek değildir. Tam tersine, ait olduğu dinin doğruluğunu kanıtlamak, o inancı diğer düşüncelere karşı korumak ve mantıksal argümanlarla savunmaktır (Dogmatiktir).

Din Felsefesinin Temel Kavramları

Felsefi ve teolojik tartışmaları daha iyi anlamak için bu kavramların ne anlama geldiğini bilmek çok önemlidir:

Tanrı: Evreni ve içindeki her şeyi yarattığına inanılan, üstün, sonsuz güce ve kudrete sahip olan, ibadet edilen en yüce varlıktır.

İnanç: Bir düşünceye, öğretiye veya bir varlığa duyulan güven ve bağlılık duygusudur. (Sadece dinî olmak zorunda değildir, her türlü düşünce sistemine inanılabilir).

İman: Dinin ortaya koyduğu dogmaları, Tanrı'nın varlığını ve emirlerini hiçbir şüphe duymadan, aklın ötesinde kesin bir tasdikle ve gönülden kabul etme durumudur.

İbadet: inanan kişilerin, inandıkları o yüce güce veya Tanrı'ya olan sevgilerini, saygılarını, itaatlerini ve minnettarlıklarını göstermek için yaptıkları belirli kuralları olan dinî eylemlerdir (dua, namaz, oruç vb.).

Vahiy: Tanrı'nın kendi isteklerini, emir ve yasaklarını, insanlara yol göstermesi amacıyla seçtiği özel elçiler (peygamberler) aracılığıyla bildirmesi, ilahi mesajı iletmesidir.